

خبرسازان

درگذشت عبدالله عامری، از پیشگامان هنر نوگرای ایران

● عبدالله عامری از پیشگامان هنر نوگرای ایران ۲۰ مهر در سن ۹۵سالگی درگذشت. او که فارغ‌التحصیل دانشکده هنرهای زیبا بود و در طول فعالیت هنری خود در نمایشگاه‌ها و بی‌نال‌های متعددی شرکت کرده بود، در یک خانواده مذهبی متولد شد. عبدالله عامری متولد سال ۱۳۰۱ است، او سال ۱۳۱۹ از هنرستان کمال‌الملک دیپلم نقاشی گرفت و بعد از آن به هنرکده هنرهای زیبا و دانشکده هنرهای زیبا رفت. عامری در کنار جلیل ضیاپور، لیلی تقی‌پور، جواد حمیدی، شکوه ریاضی و احمد اسفندیاری جزء نخستین افرادی بود که در نیمه دوم دهه ۲۰ به‌عنوان اولین فارغ‌التحصیلان دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران، شیوه جدیدی در نگش را در مقابل نقاشی معمول آن سال‌ها به وجود آوردند. او نقاشی را در کودکی کشف کرد و مانند بسیاری از هم‌نسلانش که از اولین فارغ‌التحصیلان دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران بودند، در دوران تحصیل با نوگرایی در نقاشی و با مکانی بی‌مثل امپرسیونیسم و پست‌امپرسیونیسم آشنا شد و در دوره‌های بعد از تحصیل همبای آن، نگش‌های تازه‌ای در حیطه نقاشی مطرح کرد. مفهوم‌گرایی در کارهای او مشهود بود. نکته دیگر قابل اعتنا در آثار این هنرمند، انعکاس عشق به طبیعت در کارهایش بود. عبدالله عامری در ابتدای فعالیت هنرستان هنرهای زیبای تهران به تدریس و آموزش هنر در این مدرسه پرداخت و تأثیری از خود بر جای گذاشت.

«سیمرغ» به پاریس می‌رود

● گروه هنر: پروژه «سیمرغ»، اثر حمید متبسم با آواز همایون شجریان در بخش جنبی جشنواره هنری پارسی‌زبانان اروپا در پاریس روی صحنه می‌رود. کنسرت «سیمرغ» که تاکنون اجراهای فاشخری در ایران و نقاط مختلف دنیا، از جمله هلند داشته، قرار است هم‌زمان با برگزاری جشنواره هنری پارسی‌زبانان اروپا به مدت سه شب در پاریس اجرا شود. این اثر حمید متبسم با همراهی همایون شجریان در پاریس اجرا می‌شود. کنسرت «سیمرغ» در زمره یکی از برجسته‌ترین آثار موسیقی سنتی ایران قرار دارد. با توجه به هدف برگزاری جشنواره هنری پارسی‌زبانان اروپا که ارتقا و حمایت از زبان و ادبیات پارسی در میان فارسی‌زبانان ایران، افغانستان و تاجیکستان است، برگزارکنندگان این جشنواره تصمیم گرفتند این کنسرت را که قطعاتش برگرفته از شاهنامه فردوسی است، بار دیگر در این رویداد هنری روی صحنه بیاورند. در این کنسرت اشعار فردوسی بر اساس داستان زال در دستگاه‌های چهارگاه، همایون، اصفهان، ماحور و نوا اجرا خواهد شد. نخستین جشنواره هنری پارسی‌زبانان اروپا، ژانویه ۲۰۱۸ در پاریس برگزار می‌شود.

مرضیه برومند «پرواز ۷۴۵» را افتتاح می‌کند

● گروه هنر: مرضیه برومند به‌همراه جمعی از زنان سینماگر در مراسم افتتاحیه نمایش عروسکی «پرواز ۷۴۵» به نویسندگی و کارگردانی مرجان یوزغلامحسین حضور خواهد داشت. اجرای این نمایش از دوشنبه ۲۴ مهر در سالن سایه مجموعه تئاترشهر آغاز می‌شود. مرجان یوزغلامحسین براساس ایده‌ای از هادی جزایری‌فر، نمایش‌نامه «پرواز ۷۴۵» را به نگارش درآورده. داستان نمایش درباره دختری است که پس از سال‌ها به کشور خود بازمی‌گردد و در این مدت تمامی خاطرات گذشته خود را مرور می‌کند. یوزغلامحسین همراه ۶۰ عروسک در این نمایش بازی می‌کند. تمامی شخصیت‌های «پرواز ۷۴۵» مابازای واقعی دارند و دکور نمایش هم براساس ساختمان‌ها و لوکشین‌های واقعی طراحی و ساخته شده است. این نمایش به‌عنوان تأثیرگذارترین اثر جشنواره نمایش عروسکی برگزیده شد. در جشنواره فجر به‌دلیل نگاه خلاقانه به دفاع مقدس مورد تقدیر قرار گرفت و در جشنواره «نوردوزن» هلند به‌عنوان اثر برگزیده جنگی شناخته شد. پیش‌فروش بلیت‌های این نمایش در سایت تیوال آغاز شده است. این نمایش از ۲۴ مهر تا ۲۴ آذر از ساعت ۲۰ در سالن سایه مجموعه تئاترشهر روی صحنه می‌رود.

بازتاب جهانی اکران «آنسوی ابرها» در لندن

«مجیدی» به زمین برگشت

صحنه‌ای از «آنسوی ابرها»

گروه هنر: فیلم «آنسوی ابرها»، جدیدترین ساخته مجید مجیدی، ۲۱ مهر، در بخش رقابتی جشنواره فیلم لندن اولین نمایش جهانی خود را تجربه کرد. «آنسوی ابرها» که نماینده سینمای ایران در بخش رقابتی جشنواره فیلم لندن است، ۱۳ و ۱۴ اکتبر (۲۱ و ۲۲ مهر) در جریان این رویداد سینمایی با حضور بازیگران اصلی و مجید مجیدی نمایش‌های ویژه‌ای را پشت‌سر می‌گذارد. مجید مجیدی درباره اولین نمایش فیلم جدیدش، گفت: این اولین فیلم بلندی است که در خارج از کشورم، ایران، ساخته‌ام؛ تجربه‌ای که سال‌ها در انتظار رخ‌دادن آن بودم. «آنسوی ابرها» دنباله اعتقادات سینمایی من است که ریشه در ارزش‌های انسانی، عشق، دوستی و روابط خانوادگی دارد. این فیلم همچون «بچه‌های آسمان» داستان یک برادر و خواهر است، با این تفاوت که آنها بزرگ شده‌اند و با کشمکش‌های بزرگ‌تری در شهر شلوغ بمبئی روبه‌رو هستند. تشریه سینمایی اسکیرین‌دیلی به مطلبی درباره این فیلم نوشت: «آنسوی ابرها» اولین فیلم خارجی است که مجید مجیدی، کارگردان نامزد اسکار ایرانی، در هند ساخته است؛ ملودرامی که داستان آن در مناطق فقیرنشین بمبئی رقم می‌خورد و داستان آن درباره دو شخصیت اصلی است: برادری خلاقکار و خواهری که از خود در برابر تجاوز دفاع کرده و به این جرم در زندان به‌سر می‌برد. از آنجا که این فیلم صدای افراد بی‌صدا و کسانیی است که به سبب فقر درگیر بی‌عدالتی در جامعه هند هستند، شاید بتوان از این موضوع چشم‌پوشی کرد که فیلم در برخی مواقع نکات موردنظر خود را بیش از حد تندوشدید بیان می‌کند.

رضا آشتفت: نمایش «بوی خواب» به کارگردانی سهراب سلیمی و نویسندگی محمد چرمشیر که بازخوانی نمایش‌نامه «ارامش از نوعی دیگر» نوشته تام استوپارد و ترجمه هوشنگ حسامی است از هفته اول آبان هر شب در سالن قشقایی مجموعه تئاتر شهر روی صحنه می‌رود.

در این نمایش مسعود دلخواه، شهره سلطانی و قاسم زارع به ایفای نقش می‌پردازند. همچنین طراحی لباس این نمایش برعهده دننا زینلیان است و رضا مهدی‌زاده طراحی صحنه و ابراهیم اثباتی آهنگ‌ساز این نمایش هستند. گروهش حرفه‌ای است و او خود را متعهد کرده که هیچ‌یک از این عوامل به‌لحاظ مالی دچار رنجش نشوند؛ چون اینها را همکاران دیروز خود می‌داند که اینک در کنارش قرار گرفته‌اند.

● **شبنم‌ها دال بر این است که در آستانه اجرای نمایش بوی خواب دچار مشکل مالی شده‌اید، مسئله‌تان چیست؟**

واقعیت این است که دو هفته به زمان اجرای این نمایش باقی مانده و شرایطی که طراح صحنه، لباس و آهنگ‌ساز و بسیاری دیگر از امکانات لازم و آکسسوار نیازمند به کمک هزینه اولیه دارد، می‌پذیرم که تعهدات مرکز هنرهای نمایشی همچنان دارد روزافزون می‌شود و می‌فهمم که بودجه‌ها بسیار بسیار کم است. در زمینه کارهای فرهنگی و به‌ویژه تئاتر، برای اینکه این بحث طولانی شده است، در نهایت وقتی کاری در یک مجموعه دولتی قرار است اجرا بشود، قطعا باید پیش‌بینی شده باشد که نسبت به زمانی که در نظر گرفته شده، کمک‌هزینه اولیه‌ای برای آن باید در نظر گرفته بشود. من تا این لحظه، دست به دامان آقای امرآبادی مدیر تیوال شدم که به‌عنوان قرض از ایشان پولی را گرفته و به دوستانم در امور صحنه، لباس، آکسسوار، موسیقی... پرداخت کنم.

● **حالا این‌س رقم اولیه چقدر است و چرا در اختیارتان قرار نگرفته؟**

۱۰ میلیون تومان... اینها برای بخش فنی صحنه لازم است و عوامل فنی سخت تحت فشار صحنه و برای ساخت‌وساز دکور و دوخت‌دوز لباس و آهنگ‌سازی و اصلاح آن در استودیو و مانند اینها باید به موقع انجام بشود. من بر حسب یک اصولی که باید انجام بشود و نشد باید سخته می‌کردم؛ چون زیر فشار بودم و حالا نتوانستم با ریزنی خود این پول را از این شخص محترم قرض بگیرم. برای اینکه آبرویم در خطر است و بیشتر از این نمی‌توانم تحت فشار همکارانم باشد. شخص کارگردان مسئولیت دارد و

علی اصغر پورمحمدی در پاسخ به «شرق»

«سرزمین مادری» مشکل ممیزی ندارد

بهناز شیربانی: شاید این حجم از پیگیری در مورد کمتر سریالی در رسانه ملی اتفاق افتاده باشد؛ سریالی که چرایی عدم پخشش حاشیه و بحث زیادی به دنبال داشته است. برای سریالی مثل «سرزمین کهن» یا نام فعلی «سرزمین مادری» این اتفاق خیلی دور از ذهن نیست که تعویق پخشش علامت سؤال‌های متعددی به‌همراه داشته باشد. طبق پیش‌بینی‌های انجام‌شده و اعلام دست‌اندرکاران سریال، «سرزمین مادری» قرار بود جمعه، ۱۴ مهر، از شبکه سه سیمای روی آنتن برود، اما پخش‌نشدن این مجموعه در زمان تعیین‌شده، باز هم این حاشیه را پررنگ‌تر کرد که یقیناً این‌بار نیز تیغ ممیزی گریبان‌گیر این مجموعه شده و قطعا مشکلی پیش آمده که هنوز اطلاع‌رسانی نشده است، اما پیگیری‌ها از کمال تیزی و دست‌اندرکاران این مجموعه حمایت از چیزی دیگر داشت و آن مشکلات فنی به‌وجودآمده برای این سریال و تعویق در پخش آن بود.

کمال تبریزی در گفت‌وگو با ایسنا علت پخش‌نشدن سریال «سرزمین مادری» را «مشکلات فنی و آماده‌نشدن تیتراژ» اعلام کرد. تبریزی همچنین درباره زمان پخش سریال «سرزمین مادری» گفت: احتمالاً این سریال جمعه آینده (۲۱ مهر) پخش می‌شود. ۲۱ مهر آمد و این سریال پخش نشد و بار دیگر حواشی قوت گرفت. باین حال علی اصغر پورمحمدی، مدیر شبکه سه، در گفت‌وگو با «شرق» باز هم بر مشکلات فنی سریال تأکید کرد و گفت: «سریال «سرزمین مادری» همچنان با مشکلات فنی مواجه است که قطعا تا هفت، هشت روز دیگر برطرف خواهد شد و قطعا گرم‌رودی ...! اشاره کرد.

به محل فروش داشتیم و این در حالی است که با تهیه‌کننده کار یک قرارداد داشتیم. ● **یعنی به آن قرارداد عمل نشد؟**

نه!

● **با توجه به آن اتفاقات با چه انتظاراتی به سمت تئاتر دولتی آمده‌اید؟**

شرح وظایف تئاتر دولتی مشخص است با در نهایت کارش حمایت‌کردن است و در این حمایت‌کردن، بهترین کارهای دنیا نیز همیشه در همین تئاترهای دولتی رقم می‌خورد. نمونه‌سازی‌ها براساس آن پیشنهادهایی است که هنرمندان به تئاتر‌های دولتی می‌دهند و در روند تولیدات هنری بسیار تأثیرگذار هستند و فرهنگ‌سازی می‌کنند. اما در ایران در عمل این قضیه دارد به مرور کم‌رنگ می‌شود. مسئولیت‌های دولتی کم و کمتر و رقم‌های حمایتی بسیار ناچیز می‌شود و بعد هم آنچه باقی می‌ماند به‌واقع شرایط تکثیرشدن مطرح است تا اینکه تأثیرگذاری به لحاظ محتوا، شکل و آن نمونه‌سازی مطرح باشد. تئاتر دولتی گاهی از گروه‌هایی به صورت تعریف‌شده حمایت می‌کند و باید همه نیازهایشان برآورده شود و کارگردان باید با حفظ امنیت بیاید و فقط کارش را انجام دهد. تا این لحظه نمونه‌ای وجود ندارد و نمی‌دانم بازیگرانم بنابر چه قراردادی نسبت به من متعهد شده‌اند و الان همه این دوستان اخلاقاً در کنارم قرار گرفته‌اند. این تعریف خدشه‌دار شده و تیپ‌های قرارداد از بین رفته است.

● **در کانادا هم امسال تجربه‌ای داشته‌اید، در آنجا دولت چگونه حضوری در انجام هر تئاتر دارد؟**

پیش از نوروز دو دوستم که مقیم بریتیش کلمبیا هستم، از من دعوت کردند ضمن رفتن به آنجا برای دیدن پسر، کاری هم انجام دهم. این دعوت صوری نبود بلکه بنابر شناختی که از آنجا داشتند، آن را انجام دادند و در ماهی که در اختیار آنها بودم، قرار شد نمایش‌نامه خلوتگاه نوشته محمد چرمشیر را انجام دهم که در سال ۷۴ نوشته شده که تاکنون چاپ و اجرا نشده بود. وقتی وارد شدم، محل تمرین و اجرامیم مشخص بود، مبلغی که باید می‌پرداختند و جای اسکان و پذیرایی مشخص بود و هیچ دغدغه‌ای جز کارکردن نداشتم که اتفاقاً در یک تئاتر دولتی به نام سنتیال‌وست ونگور اجرا شد. امکانات سالن در حد یکی از بالقوه‌ترین سالن‌های آنجا بود. در آنجا همه‌چیز تعریف‌شده است و بعد از انجام کار دستمزدم را در پاکت گذاشتند و برای خوش‌آمدن از این کار، میهمانی‌ای برگزار نشد و به‌همین‌دلیل استفاده برای پروژه دیگری نیز دعوت شده‌ام.

علی اصغر پورمحمدی، مدیر شبکه سه

گفت‌وگو با سهراب سلیمی، کارگردان

آبرویم در خطر است

باید در قبال مخاطب پاسخ‌گو باشد و حداقل باید ۸۰ تا ۹۰ درصد معطوف به این جلب توجه بشود و به جنبه‌های کیفی و زیبایی کار مشغول باشم؛ الان برعکس شده و بیشتر وقتم معطوف به این حواشی شده است.

● **آیا قبل از بحث خصوصی‌شدن حمایت‌های سادی و معنوی از جانب بخش دولتی طبق روالی پیش می‌رفت یا آن موقع هم این مشکلات بود؟** در آخرین پروژه‌ام، «عشق لوزه»، قراردادی با من بسته شد و درست بلافاصله با شروع نمایش اولین کمک هزینه را برای راه‌اندازی همین نیازهای اولیه بخش فنی به ما دادند و حتی تا حدودی من توانستم پیش‌پرداخت کمی را به بازیگرها بپردازم و آنها را نسبت به قراردادی که با من دارند، متعهد کنم. پیشینه من در هر کاری با قرارداد بوده و در هیچ کاری پیش نیامده که یک نفر بگوید سلیمی دیناری کار یا جابه‌جا کرده است و همه‌چیز طبق قرارداد پیش رفته؛ ولی الان کف و سقفی برای بستن قرارداد پیش روم نیست.

● **شما به دعوت تئاتر شهر و مرکز آمده‌اید؟** بله.

● **این دعوت چگونه انجام شده است؟** سال ۸۹ نمایش‌نامه «جنایت در تئاتر بلوار» (فریدک در تئاتر بلوار) نوشته ایمانوئل آشمیت و ترجمه هایده حناری را به مرکز ارائه کردم که در

زیر آسمان فیروزهای

درخواست بارید گلشیری از شهردار تهران

اجازه دهید یادمان مصدق را با هزینه خودم بازسازی کنم

● گروه هنر: بارید گلشیری از شهردار تهران درخواست کرده است که یادمان دکتر مصدق را که در سال ۱۳۵۸ ساخته شد و کمی بعد آن را تخریب کردند با هزینه خود احیا کند. در مراسم اختتامیه هفتمین دوسالانه مجسمه‌سازی که عصر ۲۱ مهر برگزار شد، جایزه ویژه این دوره از دوسالانه به «سیره الموت»، اثر بارید گلشیری (پسر هوشنگ گلشیری) رسید.

بارید گلشیری به دلیل سفر، در این مراسم حضور نداشت و فرزانه طاهری، مادر بارید گلشیری و مترجم، این جایزه را دریافت کرد. فرزانه طاهری متنی را از طرف فرزندش، در این مراسم قرائت کرد که در آن، بارید گلشیری، از شهردار تهران درخواست کرده بود که یادمان دکتر مصدق را که در سال ۱۳۵۸ ساخته شده و کمی بعد آن را تخریب کرده بودند با هزینه خود احیا کند.

در این متن آمده است: «سلام، سپاسگزارم از برگزارکنندگان و هیئت انتخاب هفتمین دوسالانه مجسمه‌سازی، به‌ویژه انجمن مجسمه‌سازان که انجمنی مردم‌نهاد است؛ چیزی که این ملک بیش از هر چیز دیگر به آن نیازمند است و سپاسگزار از دوستانم که در اجرای «سیره الموت» من را یاری کردند.

من زندگی‌ام را، سیره‌ام را وقف خیره‌شدن به مرگ و ویرانی کردم. از میان این ویرانی‌ها یکی یاد و خاطره و نام دکتر محمدم مصدق است. او وصیت کرده بود در مزار شهدای سی‌تیر در گورستان «ابن‌بابویه» دفنش کنند. شاه نگذاشت. در ۲۹ تیر ۱۳۵۸ به همت حزب ملت ایران یادمانی برای او در آنجا که می‌خواستند برافراشتند؛ البته آن یادمان درست‌مانند بسیاری از کارهای من دیری نپایید که فروانداختندش و شکستید.

من بارها از شهرداری تهران خواسته‌ام اجازه دهند این یادمان را با هزینه و تلاش خودم بازسازی کنم. می‌دانم اعضای شورای شهر تهران از این دوسالانه دیدن کرده‌اند و عکس یادمان فروافتاده دکتر مصدق را هم دیده‌اند. همین‌جا از ایشان بار دیگر می‌خوام بگذارند این یادمان را به پشتوانه این جایزه مرمت کنم، بایستام و البته تکه شکسته‌اش را شکسته بگذارم تا بدانیم هرکه خاموش است/ از چه معنی چنین سیه‌پوش است.»

در ادامه این مراسم اسامی دیگر برگزیدگان، بدون رتبه‌بندی اعلام شد. همسا السف با اثر «مقدمه‌ای بر کتابخانه الف» به دلایل برخورد بدیع با موضوعی اجتماعی در قالب یک روش مبدعانه، چندلایه‌ای‌بودن اثر از بابت روند اجرا و نیز مصادیق، استفاده از امر استعاری نظیر دریاچه نمک و نمک‌سودشدن برای بیان حقیقت دور از دسترس، ارجاع به خاطره تاریخی و جمعی مکان و داستان‌های تأثیرگذار از یادآوری مکتوم‌ماندن رخدادها، تناسب ارجاع تاریخی «وجود دانش اما دستیابی‌ناپذیریبودن آن» با وضعیت تاریخ معاصر؛ مرضیه سرسریان با اثر «قابلیت بی‌پایان تفسیر واقعیت» به دلایل موفقیت اثر در تجسم «توانایی بی‌پایان‌پذیر برای تفسیر واقعیت»، برخورداری از عناصر جهان متغیر همراه با حرکت، استحاله پدیده‌های واقعی و روزمره به حضوری سایه‌وار، شناوربودن عناصر انتخاب‌شده بین پوچی و شوخ‌طبعی، سبکی، سیالیت و کیفیت بازیگوشانه، ایجاد بیشترین امکانات بیانی با استفاده حداقلی از مواد و مصالح و پیمانه شفیع‌ی‌زاده با اثر «واگیره» به دلایل حساسیت و دغدغه تاریخی و فرهنگی، آگاهی‌بخشی به شرایط بحرانی سنت قالی ابریشم قم و ایجاد وضعیت هشدار برای مخاطبان، تناسب آشفنگی چیدمان با وضعیت ره‌اشدگی و غفلت و بی‌توجهی به بازبافت این سنت، ارائه غیرمتعارف و ساختار شکنانه برای موضوعی تاریخی، ارتباط مناسب و معنادار با مکان نصب، برگزیدگان این دوره بودند.

تعطیلی تالارهای نمایش در روز یکشنبه

● گروه هنر: نمایش‌های به‌صحنه‌رفته در تالارهای مختلف مجموعه تئاترشهر، یکشنبه ۲۳ مهر، به مناسبت فرارسیدن شهادت امام زین‌العابدین(ع) آغاز ندارند. هم‌اکنون نمایش‌های «کنل» به کارگردانی خیرالله تقیانی‌پور در تالار اصلی، «هفت عصر هفتم پاییز» به کارگردانی ایوب آقاخانی، در تالار چهارسو و «چه کسی سهراب را کشت؟» به کارگردانی شهرام کریمی، در تالار قشقایی روی صحنه هستند.